

ჩედასტია: სოლოლაკე, სერ-გივეს ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლ-ში № 8.

კანტორა ჩედასტიის: სერ-გივეს ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახ-ლებში № 8.

ხელის-მოწერა მიიღება კანტო-რაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: В. В. Тучин-ский. В. В. редакціи газ. „Дროага“.

გაზეთის ფასი: 1 კვირა — 8 მან., 6 ხვეარ წლისა — 4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის — 3 მან.

სოველ დღე ორშაბათს გარდა

დროება

ცალკე ნომერი ღირს შაურათ

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვა ენებზე.

ფასი განცხადებისა: ღირს ანთ-ვით ასოზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულ ბრევის ცი-ვიროთი— 5 კაპ., პატარათი—4 კაპ.

ჩედასტიას უფლება აქვს გა-ასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდ-გამოგზავნი: ი სტატიები. დაუბეჭდ-ელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნ-დება.

ხელის-მოწერა გაზეთს

„დროებაზე“

ფასი ნახევარი წლის გაზეთისა (პირველ ფლოსიდან პირველ იანვრამდინ 1879 წლისა) 4 მან. და 50 კაპეიკი. პირველი აგვისტოდამ წლის დაძლევა-მდინ—4 მან.

ხელის-მოწერა მიიღება: თფილის-ში, (სერგივეს ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლებში, № 8). ძალაქს გარეშე მცხო-ვრებთათვის აღრესი: В. В. Тучинский. В. В. редакціи газеты „Дроага“.

საქართველო

დღიური

* რაჭი დამ იწერებთან, რომ იქთ-კენ წელს კარგი მოსავალია კირანახუ-ლისაო. შევემო—რაჭველებს ცოტათი პურმა დაგვეკლო შარშანდელზედ. ღვი-ნო და სიძინლი ზებო და შევემო რაჭა-ში ბლომით მოღისო. შიფიანების ღვი-ნო კასრი თითო თუმნათ გაიყიდაო.

* რაჭი დამვე მივიღეთ შემდეგი წე-რილი:

„შოშმის ჯვარცმის ეკლესიის მღვდ-ლო, სიმონ ძურციკი!“

წარსული ივნისის 20-ს ლეჩხუმის უფხილდამ რაჭაში, ხვანჭყარის საოფ-ლო კანცელარიასთან რომ თ. ბელოვა-ნებმა წითელი მაუდით გადაფარებული ხატი გამოგასენიანეს თ. შიფიანის დასაფიცებლად სადაო მთის საკმის შე-სახებ, ის ხატი ნაძღვლი იყო თუ არა.

თუ ნამდვილი იყო რომელი ეკ-ლესიადამ წამოასვენეთ, და რა სახელ-წოდების იყო ის ხატი? ამ სიტყვაზედ პასუხა ველი თქვენგან—გაზეთით ამ თვის გაველამდის შემეტყობინოთ წი-ნაღმდევ შემთხვევაში იმყოფებული ეი-ქნები ყველაფერი იმ დღეს თქვენი კო-მიკური მოქცევა საზოგადოთ გამოვაშ-კარავო.

„ხატიანით მონადირე“.

* სოფ. ხადანიდამ მივიღეთ ეს წე-რილი:

„ამ ცოტა ხანში აქ, ერთ მთაში, კლდის ძარში მცხვარებმა ნახეს ერთი

დედაკაცი, რომელიც ჩამოიყენეს ამ სოფელში. ის იყო 40 წლისა, როგორც თითონ ილაპარაკ; ხელები და პირისა-ზე სუფთა გაშავებული და გამხმარი ჰქონ-და; ტანზე ლურჯი სამოსლის პერანგი და მოკლე ძველი პალტო ეცვა, ფეხ-ზედ დაფლეთილი წინდები და აშინარი-ვე ქაღმები. ამას ჰქოთნეს თუ სადაურია? იპან უპასუხა, რომ რუსეთიდან არის წამოსული ეს ხეთი წელიწადია და ღმერთმა) ცის, სად მიდის. ამას გარდა იმ დედაკაცს ჰქოლია ქმარ-შვილნი, რომ-ლებისთვისაც თინი დაუნებებია.

— მე ღმერთმა ასე მიბრძანა და უნ-და ვიაროვო.

— რატომ აქ სადმე არ დადგები და არ მოისვენებო? უთხრეს.

— მე მოვივინე ერთი საათი და მე-ტი ღვისაგან არა მაქვს ბრძნება ერთს ადგილას მოსვენებისა! მუჟო.

წასვლის დროს პური აძლიეს საგზა-ოთ, მაგრამ იმან უპასუხა: „პური რათ მანდა, ღმერთი მაძეცხმო, სადაც დამ-ქირდებოა“; ფული აძლიეს, არც ის მიი-ღო: „რათ მანდა, გზაში გადავყრიო.“

ამ დედაკაცმა წარაწითხვა მშვენიე-რად იცოდა, ხალხში წაითხა.

ხალხმა სხვა-და-სხვა ეჭვი აიღო ამ დედაკაცზე: ვინ ამბობდა წმინდანიაო, ვინ—კულიანიაო და სხ.“

„დროების“ კორექსონდენცია

ჩვენი დავო

ღიღი ხნიაო რაც ჩვენ განზრახვა გქონდა, რომ ს. მეჯვარისხევეშა დებო და ეარსებინა, მეჯვარი ხევა და მისი მარჯა მართლა ყველაიკარგს პირობებს წარმოვედგინენ ამ შემთხვევისთვის: ღიღი მარჯა, შლა ადგილი, რომელიც იმას უქირამს, მრავალ გვარი აღბ. მიძ-ცემის პირზე, შორს სიახლოვე, რომელმაც ხალხს სხვა და სხვა მოთხოვ-ნილებანი გაუხანა, მშვენიერი გზა—თითქო ყოველ დღე ეუბნეოდენ კითი-ლის ბოღვაწით: „ბა დებო და მისი დანერგვა ჩვენზე მოაგდო“.

რაც უფრო ძრიელ წყურბლით დე-პოს ხევაგადო (სანგებლოტზე) ხალხს კეთილ-დღეობისთვის იმდენათ უუ-როდ დიდებოდა ჩვენმა სუვეილი მისი დაარსებისა. ბევრ ნაიხრათ დეჯარჩენით

ამ საქმის განსახორციელებოთ, მაგრამ, საუფედუროთ, ჩვენი შრომა, ჩვენი ლა-ლადი ხალხისადმი რჩებოდნენ ხმათ მალადებულათ უდაზნოს შიანა. ჩვენ გეინდობა გონიერულის ჩაგონებით. ამირა ბაასით და ვრცელი მაგალითებით მიგვეყანა ხალხი იქამდის, რომ თეი-თონ მას განეზრახა დებოს დაარსება. სხვათა შორის მაგ. აი რას ვეუბნებო-ლით ხალხსა:

„ძამიეებო! პური გინდათ, ტანთ-საც-მელი გინდათ, ხარკი გინდათ, სანთელი, საპონი, მარილი, ნეგსი, ძაფი, ლილა, თამბაქო—ერთი სიტყვით მრავალი ამ გვარი მოთხოვნილება გაქვთ. ამ მოთ-ხოვნილებათ თქვენ აკმაყოფილებთ ფუ-ლით და თქვენს ოფლით მოგებულის ნაწარმოებითა. როგორ, ბევრი ხალხი, ისე ბევრი მოთხოვნილება და ამის და-გვართ ისე ბევრი ფული, სად მიდის ეს ფული?—მა ფული, ჩემო ძამიეებო, მიდის კერძო პირების ხელში, რომლე-ბიც თქვენი ფულითვე მდიდრდებიან, ბატონდებიან, კისერზე გასხდებიან და უწყალოთ გყვლიფავენ. მოდი, ძამებო, ისეთი საქვე მოვიგონოთ, რომ ეს ფუ-ლი ისევე ჩვენ ჯიბეში ჩავიდეს და ჩვე-ნი მოთხოვნილებანიც დაეკმაყოფი-ლოთ. ბი გამოვილოთ შეძლების დაგვა-რათ ფული და გავალოთ დებო, ვიყი-დოთ ყველაფერი, რაც ჩვენთვის საჭი-რო იქნება, და ვეყოლოთ ზომიერ ფასათა-დებო ჩვენი იქნება, დებოს ფულიც ჩვე-ნია, საქონელი ჩვენია, საქონლის ფასიც ჩვენ გავადინებ; ვილა მოგატყუებებს, რალათ მათ სხვა ვაჭრებთან, რალათ მიუშვებთ მათ გაუქმდარი ჩანახებით კალოზე ნისია პუროს ასაკრეფლით? და სხვა... ბევრი დაგვეთანხმე ამ წინადა-დებაზე და თითქმის რალაც ჩოჩყოლიც შედგა ამ საქმეზე, მაგრამ ბედმა გვის-ხლიო უღ! ჩიშალა საქმე, ჩიშალა ისევე გლცხებასევე წყალობით, რომლებსაც სანდრ-ბო და ვაჭრული მანებებით ხელ-ში უქირავთს გლცხები ღარაბები.

ღიღი დღი გავლენა აქვთ ამბოთ ხალხ-ზე. ამათ იფქრეს, რომ ეს დებო რო-გორღაც ცუდათ ქებსო, ყველაფერი რომ მთელმა ხალხმა ექონიოსო, მთელ-მა ხალხმა რომ საზოგადო. დუქანი (დე-პო) გააღოლო, მაშინ ჩვენც მოხვები და დუქანი ხომ დაიდუქნენო, ამქმისთვის ამათ ჩაგონეს გლცხება ჩვენი საქმისი-წარალმდები აზრები და თვისკენ მიიბ-რეს იგინი. რადგანაც ეს გლცხი-ვაჭრები ბევრია ჩვენში, ამისთვის ამათ თავისი

გაიყენეს და საქმეს ბოლო მოუღეს.
 რას იქ, საიდან მოუვლი საქმეს? —
 შიგნით აზნაურებს, მაგრამ აქაც
 ხელ ცარიელები დაერჩიო: ზოგი მათგანი
 ისე გულ-ქონიანია, რომ მისთვის
 შენი დეპო ყოველ საშუალებაზე ძირსა
 დგას, ყველაფერი ბევრი აქვს, კაპუ-
 ვის მეტი, და ამას ლიუტერიც ვერ
 ჩააგონებს დეპოს სარგებლობას. ზოგი
 ისე ღარიბია, რომ შენი ქადაგებისთვის
 ის ვერ მოიცილის, როცა ელანარაკები,
 რომ დეპო არის ფრიად საჭირო მოვ-
 ლინება ჩვენი ცხოვრებისთვის, რომ
 იგი არის ერთი საკეთილდღეო ღონის-
 ძიებთაგანი, ამ დროს ის თვალებით
 გიგდებს ყურსა, მისი გონება მიქცეუ-
 ლია იმაზე, თუ როგორ აცხოვროს
 დღიურათ სახლობა. ახა თვალებს რას
 ჩააგონებთ, თქვენი ჭირიმეთ! მა არი
 თიასკო გადახდა ჩვენ განზრახვა! რასა
 იქ, ნუთუ ამ წმინდა განძახვას თავი
 უნდა დანებო? ნუთუ დაბრკოლებას
 თავი უნდა მოუდრიკოთ? — არა. არა,
 უნდა განფანჯრულიყო ჩვენი განძახ-
 ვა, რაც უნდა მსხვერპლი მოითხოვოს!

აი შევიკრიფეთ ერთათ თორმეტი
 პირნი, დავიწყეთ ბასი და ბოლოს
 გარდავწყვიტეთ, რომ თითო პირს ექვსი
 წლის განმავლობაში ხუთ-ხუთი თუმანი
 ფული ან ათ-ათი კოკა ტუბილი
 გადაგვეღო ამ საქმისთვის, რომ ეს საქ-
 მე სამაგალითოთ განგებოდა ცილებინა.
 მითი წელიწადი გავიდა ეს მეორე მი-
 დის, რაც ამ ფულის შეკრეფა დაიწყ-
 ყეთ. მოეგროვეთ ას თუმანდის. ადუ-
 კით ახლა და ამ ფულით გავაღეთ დეპო!
 რასაკვირველია ჩვენ ძიელო ანქარდით
 ამ საქმეში, რადგანაც ჩვენ გვეწადა
 მიგვეცა ამ საქმისთვის რცელი
 ხსიათი, ე. ი. გინდოდა ყოველის ფე-
 რი გვეყადა, რაც კი ხალხის უპირატეს
 მოთხოვნილებას შეადგენდა. მაგრამ
 გამოსაცდელათ ამ მცირედის ფულით
 გავხსენით დეპო.

რადგანაც ფული ცოტა იყო და ხარ-
 ჯი ბევრი, ამისთვის ჯერ ყველაფერი
 ცოტა ვიყუდეთ. შადის დროს ჩვენ
 გვექონდა სახეში სამ გარი გემოვნება
 ხალხისა: თავადებისა, აზნაურებისა და
 გლეხებისა. ყველაფერი ძვირათ მოგე-
 ცეს ჩვენ ბორში. ცალკე ეს გარემოება
 ცალკე ჩვენი გამოუცდლობა მაზანდა-
 ზე კაპიევი მოუმატეთ. დანარჩენს კი
 ბორის მაზანდაზედ ვყიდით. აუთიქის
 წამლებსაც ძვირათ ვყიდით, რადგან-
 ნაც იგინი არ იყენენ ცალცალკე შე-
 უებში და ქალაქებში განვეუღნი და
 რადგანაც აუთიქის სასწორიც არა გვექ-
 ნდა. ეს გარემოება არ მიეწერება მეთქი
 არც ჩვენ პიროვნულ სარგებლობასა,
 არც სხვა ვაჭრულს მოსახრებავს, რო-
 გორც ამბობს ვიღაც კორრესპონდენტი
 პატივცემულ „დროების“ 168 №-ში.
 სხვათა შორის ეს კორრესპონდენტი
 იმასაც ამტკიცებს, ვითომც ჩვენ მიზ-
 ნათ გვექონდეს ფულის სარგებლობა,
 რომ ამ მოგებული ფულით სიმდიდრე
 შევიძინოთ. ჩვენი შეხედულება, ჩვენი
 ღტოლვა ამ საქმისადმი არის უსასყიდ-
 ლოდ, როგორც დარწმუნდება მკითხ-

ველი იმ გარემოებიდან, თუ რანაირათ
 ესცდილობდით ამ საქმის განხორციე-
 ლებას.

ვაჭრული მიზნით რომ დაგვეწყო ეს
 საქმე, მაშინ ისე არ შეგვირყევდა თა-
 ვის-მოყვარეობას თქვენი ცილის წამება,
 როგორც ეხლა და არც პასუხს მოგახ-
 სენებდით. მაგრამ ჩვენი წრფელი აზრი
 და უსახყიდლობა ამ საქმეზე იძულებე-
 ლათ გვხდის ჩვენა ერთ ხმით აღვიაროთ,
 რომ თქვენი ჰაზრი ჩვენზე, უ. კორეს-
 პონდენტო, უსაფუძლო განლაგს. თუნდ
 უსასყიდლო არ იყოს ჩვენი აზრი ამ
 საქმეზე, თუნდ პიროვნული სარგებლო-
 ბით ეხელმძღვანელობდით ამ საქმეში,
 თუნდ უბრალო ვაჭრულ მოსახრებავს
 ვეჭვებდებარებოდეთ ამ შემთხვევაში,
 მაინც და მაინც უპირატესობა ჩვენ
 დეპო ვკუთვნის აქაურს ვაჭრებში,
 მაინც-და მაინც ყველაფერს იფათ გვეყ-
 დით აქაურს მაზანდაზე, მაინც და მაინც
 გავასაღებთ საქონელს, როგორც თვითონ
 კორესპონდენტი ამტკიცებს, მაინც, და
 მაინც ხალხი სარგებლობს ჩვენი საქმი-
 ანა: მაქარი ჩვენში გირვანქა 40—50
 კაპ. არის, ჩვენ ვაძლევთ 21—22 კაპ.
 მარლი ჩვენში ლიტრა 60—70—80 კა.
 ჩვენ ვაძლევთ—35—40—45 კაპიკად.
 დანარჩენს! კართოფლის სანთელს, ჩაი-
 სა, პაპიროზსა, თამბაქას და სხ. ისე
 ვყიდით, როგორც ბორში. მაშასადამე
 ამ შემთხვევაშიც სარგებლობა სჩანს?
 ამისთვის უ. კორესპონდენტის სიტყვები;
 „ამაზე მეტს ჩვენი ვაჭრები რაღას ამა-
 ვებენო.“ უსაფუძლო განლაგს, — როგორ
 არ ამავებენ, ბევრს ამავებენ! „გლეხები
 და თავადები ერთათ ვერ მოთავსდები-
 ნო. ზღვებსა საქმე ამ შემთხვევაში დე-
 პოს პრიკაშიკებთან აქვს, რომლები-
 დგანაც ჯერ-ჯერობით იგი ყველაფერს
 ზომიერ ფასათ ჰყიდულობს, გლეხს რა
 საქმე აქვს იმასთან, თუ ვის ვკუთვნის
 დეპო, თავადსა, აზნაურსა, თუ სხვას?
 ახლა ეს საქმე ეჭვმდებარება 12
 კაცსა, რომლებშიაც გლეხები არ ურე-
 ვიან.

აი მართალი სენი ჩვენი დეპოსი: 1. ყვე-
 ლა გულ-გრილათ ვყიდებოდა საქმეს,
 არც გვესმოდა ამ საქმის წარმოღობა.
 2. თუ იფილისიდან არ მოვიტანეთ
 საქონელი, ვერ ვივაჭრებთ კარკათ,
 რადგანაც ცოტა მომეტებულ ფასათ
 ვყიდით საქონელს. მაგრამ ღვთის მად-
 ლით ახლა უფრო გამოვიცადენით. ფუ-
 ლიც მზათა გვაქვს—და ყველაფერს
 იბილისში ვიყიდით. იმედა ამის შემ-
 დეგ, რომ ჩვენი წრფელი და უსასყიდ-
 ლო ღტოლვა დეპოსადმი უნაყოფოთ
 არ დარჩეს.

კანცელარიის ხარჯის ანგარიშში და ეს
 ანგარიში—სას. სამმართველოში. ამ წაი-
 რათ არის ქალაქზე წარდგენილი ჩემ-
 გნით: „ქალაქისა, მელნისა, მელისა
 (8 მან. 19 კაპ.) ლაქისა, კალმებისა, ანგ.
 სხოტკისა, ბლანკების ქალაქისა (за
 бланковья бумага, სწერია რუს.) და სხვ.
 წერიმალისა, სულო კანცელარიის ხარჯი
 1877 წლისა—17 მანეთი. ახლა იმ პირს,
 რომელმაც მზურგეთელს უთხრა, ხელო-
 ძეს ბლანკის თულები აუღია, ვკითხამ
 სად სჩანს ეს ჩემ ქალაქში? რასაკვირ-
 ველია ის „პატიოსანი“ პირი ან სასწ.
 ზედამხედველია და ან მის კ. უ. შოში-
 ევი; რადგანაც შესავალ-გასავლის წიგნს
 იმათ მეტი არავინ კითხულობს და არა
 რინ იცის იქ რაც სწერია. და ეს ანგა-
 რიში იქ თუ სხვანაირათ არის ჩაწერი-
 ლი, მი ამაზე უკარავათ არ ვიყო. ის
 წიგნი ზედამხედველს შარშან ოკტომ-
 ბრიდამ დიდ საიდუმლოს ქვეშ აქვს შე-
 ნახული და იქ მას აქეთ რასაც სწერამენ,
 ეს აღარ ვიცი.

მაგრამ აი საქმე რაშია: იქნებ ჩემი
 შეტანილი ქალაქი წიგნში სწორეთაც
 იყოს ჩაწერილი და მხოლოდ იმ „პა-
 ტიოსან“ პირს ან ვერა გუგიარა თავ-
 ბებისა, რადგანაც სიტყვა „за бланковья
 бумага“ მას მიუღია за отпечатание
 бланков (ეს კი მიკვირს 17 მ. კანცე-
 ლარიასაც ყო ხარჯათ და უთ. ხელო-
 ძესაც ერთი ოზმის ქალაქ. დასაბეჭდათ
 ბლანკებისთვის და ჟურნალების ფორმე-
 ბისთვის!), და ან არა თუ (გაუგია, ქვე-
 ყანა უნდა მოატყუოს ჩემზე უპატიო-
 სნობის ხმის გავრცელებით. ნამდვი-
 ლათ ეს ასეა. მე ეს ამბავი მარტო დღეს
 კი არ წავიკითხე გაზეთში, პირათაც მი-
 თხრეს, რომ ზედამხედველი მზურგეთ-
 ში აჭრელებს: ვითომც ბლანკების და-
 საბეჭდი ფული მე კი ავიღი და ხელო-
 ძისთვის არ მიმეცეს. ამას ბეჭედს ჰკრავს
 მის კ. და მარჯვენა ხელი.

ზედამხედველო და მასწავლებლებო
 მზურგეთის ს. სასწავლებლისა! გთხოვთ
 მომიგოთ, მე რომ იფილისიდან ბლან-
 კები მოვიტანე მანდ, მაშინვე ესტკიო თუ
 არა თქვენთან, რომ უ. ხელადმე ბლან-
 კები მუქათათ დაგიბეჭდა-მოთქი? ბანა
 შესაძლებელია, რომ ჯერ ესტკიო
 და მერე ზედამხედველი დასაბეჭდი ფუ-
 ლები ჩამიჩხრიალო? (ფულები სულ იმის
 ხელშია). ან ერთს კაპიკს მომცემდა!
 უკაცრავათ არ ვიყო, ის სხვებზე სასწა-
 ვლებლის ფულებს ვკრავ არა ფანტავს.

ივანე ლიძე.

2 სექტემბერი.

ოქის უეღეუ

ოსმალეთი

— რუსულ გაზეთებში იწერებინან,
 ვითომც ოსმალეთის მმართველობას
 ერთი ამერიკელი ვაჭრის საშუალებით
 ნახევარ მილიონ გირვანქა სტერლინ-
 გის (3 1/2 მილიონი მანეთისა) თოფ-ია-
 რალი შეეკეთნოს.

„დეპო“
 მეჯვრისხევი, 28 მარამობისთვის.

პასახი უზ. ხელაძეს. („დროება“ №177)
 უფ. ხელოძის სურვილისა მებრ მე ვა-
 ცხადებ, რომ მან მზურგეთის ს. სასწა-
 ვლებელს დაუბეჭდა ბლანკები მუქათათ,
 მხოლოდ ქალაქის ფული ჩემგნით 2 მ.
 და 70 კ. მიიღო. ეს ფული შეტანილია

— იმავე გაზეთებში სწერენ: მიღწაღ-
ფაშის ქონსტანტინოპოლში დაბრუნე-
ბას ყველგან დიდ მნიშვნელობას აწე-
რენ. ამ გაზეთებში იმას ყველა სახელ-
მწიფო კაცებთანა აქვს მოლაპარაკება.
იმას ჰქონია ბაასი სალიბიურისთან, მა-
დინგტონთან და ბისმარკთან; არც ან-
დრასჩის შეუძლიან სხვაზედ უკან ჩამორ-
ჩება, რადგან იმედი აქვს, რომ ამ კაცის
შემწეობით მოახერხებს ბოსნიის დაპყ-
რობას. შეკველია, რომ ინგლისი, საფ-
რანგეთი და ავსტრო-მენგრია ძალიან
თავს-ველებიან ამ კაცს. შვეიცარიის
ამ სახელმწიფოებთანა ჰაურს, რომ ის
„შინაურ“ კაცად გაიხადოს. ანდრასჩი
სწებს, რომ შარშან მიღწათს როგორც
რიგი იყო ისე თავიანთად ვერ მოეხე-
რა.

— შრთ ნემეცის გაზეთში იწერებინან,
რომ ინგლისის სამხედრო სამინისტროს
გადაუწყვეტია არ გადაიტანოს ზარბაზ-
ნები ძაბრის კუნძულზედ იმ დრომდის,
ვიდრე არ ააშენებს იქ ციხის ნაწილებს.
ამასაც სწერენ, ვითომც მსმალეთის
მთავრობას ნება არ დაურთვია ინგლი-
სისათვის ძიპრზედ ციხის აშენებისა.

— იმავე გაზეთში იწერებინან, ვი-
თომც ამ ჟამად ქონსტანტინოპოლში
ინგლისსა და მსმალეთს შუა მოლაპა-
რაკება მცირე აზიაში ცვლილებების
მოხდენის თაობაზედ. აი უმთავრესი მუ-
ხლები ამ ცვლილების პროექტისა: 1,
ქანდარშების დაწესება; 2, გარდასახდისა
მამულზედ აღება მოსავალზედ აღების
(მეთაფისა) ნაცვლად; 3, ფინანსიური
სამმართველობის განხრა ყველა ვილაი-
ეთში; 4., სამსჯავრო ნაწილის ის შეც-
ვლა.

საბაასო

უ. ი—ა ი—ძს.

იმ ორიოდ სიტყვას, რომელიც მე
მილიციონერის არსენიძის გამოყვანის
შესახებ ვსტკვი, ისეც სიმართლის აღსა-
დგენელად, ეტყობა ერთობ გაუწიწმაცე-
ბია „ივერიის კორრესპონდენტი, უ. ი—
ა ი—ძ. მე დარწმუნებული ვარ, რომ ის
ორიოდ სიტყვა რომ ბეჭდშიაც ისე
გამოსულიყო, როგორც ნათქვამი იყო,
მაშინ არ გააწიწმაცებდა ისე უ. ი—ას
და არ მოაყოლებინებდა მას უთავბოლო
ჩახა-რუხს და უზრო ცილის წამებას
იმ მოთანადებზე პირებზე, რომელთაც
მიიღეს მონაწილეობა არსენიძის გამო-
წვევაში.—ცილის წამებისათვის, მე სრუ-
ლი იმედი მაქვს, უ. ი—ას ვისიც რი-
გით მოსთხოვენ ანგარიშს, მე კი არ
დავდევ იმათ გამართლებას და პირ-და-

პირ საქმეს შევეცები, კიდევ ისე ორიოდ
სიტყვით, რადგან ეს საგანი, ისეთი
საგანია, რომ იმაზედ ბეჭდვით ლაპარა-
კი, თუ იმ ენით და კილოთი არა, რო-
გორითაც უფ. ი—ძე ლაპარაკობს, შე-
უძლებელი საქმეა.

ჩვენი უფ. ი—ა ეტყობა ახალი გა-
მოჩენილი, ახალი ნაბარტყი კორრეს-
პონდენტი. (ლიტერატორი-თქო რომ
ვუთხრა—ვაი თუ ეწეინოს?!). ჩვენში
რომ იტყვიან—ჯერ დედის, რძეც არ
შეჭმობია ტუჩებზე,“ და, ალბათ, იმი-
ტომ ცხარობს ისე და ლობე-ყორეს ედებ-
ბა—ვინ გამიბედა, ვინ თქვა მე ვსცდებ-
ბო!

უფ. ი—ას ერთობ ჯავრი სჭირს იმ
აზნაურის, რომელმაც საწყალი არსენი-
ძის ოჯახის გულისათვის ხმა ამოიღო
და ცდილობდა, რომ ამ ოჯახს ორი
მუშა ხელიდამ ერთი არ გაეყვანათ მი-
ლიციონერად. მთელი იმის პასუხი ა-
ზნაურზე ლაპარაკია და ჩვენ, იმის მიდ-
გომით ლაპარაკში გვაძკუყუნებს—„დრო-
ებაში“ ჩემს სტატიაზე (?) პასუხი იმ
აზნაურის ნათესავის დაწერილიაო. რა
გამოვა, თქვენი ჭირიმე, რომ ვსტკვა:
უფ. ი—ა იმიტომ სწერს მანდიკორის
მამასახლისისა და იმის მწერლის სასარ-
გებლოდ, რომ ის ამ მამასახლისის და
მწერლის ნათესავია და ან თავის გამარ-
თლებისათვის იმათ უფ. ი—ას ერთი
დოქი დღინო და ერთი ბათმანი ღომი
მიუტანეს-თქო? ბამოვა რამე ამისთანა
თქმით, და ან დავამტკიცებ რასმეს?—
რასაჭიროა, თქვენი ჭირიმე, ამისთანა
ლაპარაკი? რათ ნებულობთ ამას უფ.
ი—ა? თქვენ ის დარღვიეთ, ის დამიმ-
ტკიცეთ რომ მე ვცრუობ და თქვენ კი
მართალი ბრძანდებით, რომ ის, რასაც
თქვენ მამასახლისი და მისი მწერალი
ყურებში ჩაგბუტ-ბუტებენ ის უფრო მარ-
თალია, ვინემც ის, რისიც მე მოწამე
ვიყავი, რაც ჩემის თვლით ვნახე და
რამაც წერილობითი საბუთებით დავრ-
წმუნდი.—მე უსუსური ბავშვის ოინებია
და აკი მოგახსენეთ ახალი გამოჩეკილი
მწერალი ბრძანდებითქო....

მაგრამ, არა, თქვენ ყოველგვარი ღო-
ნის-ძიება მიგიღიათ, როგორც თქვენი
პასუხიდან შევიტყვე, რომ ერთი საბჯო
საქმის ნამდვილი გარემოება შეგეტყუთ.

ამისათვის ჩვენს ი—ას უქირავნია
ცხენი უჩივებში და გამგზავრებულა ს.
ბობოტს (მანდიკორის საზოგადოებას
ეკუთვნის).—ს. ბობოტს უფ. ი—ა მამა-
სახლისისას ჩამომხტარა და შესდგომია
გამომიებას. ახა რალა ლაპარაკი უნდა,
რომ ის მამასახლისი, რომელიც არსენი-
ძესა და ჩამოსახლგბულ აზნაურსაც
გარდასახლებას ექადის, ყველაფერს ნამ-
დვილს უამბობდა „ს. სობოთილამ სპე-
ციალურ კორრესპონდენტს“.

„იმე რა ბრძანებაა, შენი ჭირიმე,
მოპყვება მამასახლისი ბენეტაძე—ზრი-
გოლ არსენიძეს, ბატონო, მე რომ აზნა-
ურს მოგახსენებთ, შეიღოს უნათლავს,
ამ აზნაურს უეზდნის ნაჩაღნიკი უნათ-
ლავს შეიღოს, უეზდნის ნაჩაღნიკის პრის-
ტაეი ამ აზნაურის ბიძა და ამ ბიძის

სიძე ჩვენი მიროგოი პოსლოდნიკია, და
ახლა თქვენთავთ გასინჯეთ, ჩემს მწერ-
ლს მწიფე, რავარი სიმართლითა და მწიფე-
დნენ ისენი არსენიძის შეიღოს მილი-
ციონერად გამოწვევისათვის.“ მამასახ-
ლისთან, რასაკვირველი, დაპატივებულია
იმდღეს მისი მწერალი და ერთიც არც
გლენხათ, არც აზნაურათ და არც თავა-
დათ ნახსენები სულიერი და ეს სამი
ჩვენს უფ. ი—ასთან ერთად არდგენენ
ჩემი ორიოდ სიტყვის პასუხს, იმ კილო-
ზედ—იმ მიმართულებით, რომლისაც
მაგალითი ზემოთ მოგახსენეთ. არა,
თქვენ კეთილო კაცო, თუ მართლა ს.
ბობოტს ბრძანდებოდით, რატომ ერთი
მანც არ შეხვეული ბრიგოლ არსენიძის-
სას და თქვენის მოწყალე თვლით არ
დარწმუნდით, რომ ამ გლენხისას ათი სუ-
ლია სარჩენი ორი მუშა ხელისაგან. ამ
ათს სულს შეადგენენ: მამა, მოხუცებუ-
ლი და მარცხენა ხელ წამხდარი იმდენ-
ნათ რომ მოხუცებულობაც რომ არ
უშლიდეს იმას თოხით მუშაობა არ შეუ-
ძლიან. ერთი უფროსი შეილი, რომელ-
საც ჩემის თვლით ვნახე და კამისიამაც
დაამტკიცა, რომ მარცხენა ხელი იმდენ-
ნათ დაზიანებული აქვს, რომ თოხით
მუშაობა მას არ შეუძლია. მაგრამ ამაზე
თქვენ ანბობთ, რომ იმან გიშრის ხელო-
ბა იცისო, რომლითაც 150—200 მანეთა-
მდე შეუძლია შემოიტანოს წელიწადშიო.
მერწმუნეთ ი—ა, რომ თუ არა თქვე-
ნისთანა ეკონომისტი, სხვა ვერავის იტ-
ყოდა ამისთანა ჭეშმარიტებას, რომ დღეს,
როდესაც ჩვენში გიშრის მოხელეები
გამრავლდნენ, გიშრის ნახელოვნარს
ფასი დაუფარდა და აღარც „მოღნა“
გახლავსთ, დღეს—ვანბობ, ოკრიბელმა
გლენხმა კი კიდევ ერთ ხელ გაფიჭებულ-
მა წელიწადში ამ ხელობით 150—200
მან. შემოიტანს ოჯახში.—მაგრამ ამას
მამასახლისი და მისი მწერალი მოგახ-
სენებდათ და თქვენი ცოდვაც იმათ კი-
სერზე იყოს.

(შემდგომი იქნება)

ტელეგრაფები

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

ვენა, 1 სექტემბერს. შილიბოვიჩმა
თავის უმთავრესი ბანაკი. სარაევოდამ
ბროდში გადაიტანა. ბუშინდელი დღის
ამბავი მსწრაფლ მოეფინა მენას და დი-
დი შთაბეჭდილება მოახდინა; ბევრმა
არ დაიჯერა—იმ წრეებსაც კი არა სჯე-
როდა, რომელთაც შეეძლოთ ნამდვი-
ლის შეტყობა. ეს ამბავი ნამდვილად
დამტკიცდა შემდეგი ცნობებით: ბროდ-
ში ამზადებენ სადგომებს ჯარის უფრო-
სისთვის და იმის კანცელიარიისათვის
ციხეში და შტაბისთვის ფრანგების მო-
ნასტერში. ტელეგრაფისთვის მეორე მარ-
თულს აბამენ ბროდიდან მენამდის. მი-

